

SONNÝHO STŘÍPKY

PETER STUHLÍK

„Chlupatého anděla
po nebi viděti letěti,
nežnamená ani
dobrého, ani nic
špatného.”

Miloslav „Sonny“ Halas

SONNYHO STRÍPKY

Peter Stuchlík

Namalovat něčí portrét, aby vyjádřil i osobnost, je nesmírně těžké. Vytvořit takový portrét slovy je nemožné.

Proto jen poskládám několik střípků ze své chabé paměti, jako hold člověku, který se jmenoval Miloslav Sonny Halas. Abych sám nezapomněl; a těm, co ho měli rádi, osvěžil paměť.

Mnoho lidí si dodnes klade otázku, co byl ten Sonny zač za člověka? Něco maličko si dovolím o něm napsat. Jako gejzír nápadů je Jára Cimrman oproti Sonnymu ubohý amatér. Základním stavebním kamenem Sonnyho osobnosti byla obrovská hravost spojená s neobvyklou představivostí. Jeho hlad po informacích a encyklopedických znalostech byl také jednou z jeho her. Tato radost z her, a neustálé vytváření nových, z něj tryskala do všech stran. Rozdával ji všem okolo, ať už v podobě obrazů, koláží, happeningů, vyprávění, výlety do přírody samotnými, ale i obyčejným vařením čaje. Není proto divu, že přitahoval obrovská kvanta všemožných lidí a existencí, a to bez výběru. Táhli se k němu jako k magnetu a on se rozdával po kýblech. Na druhou stranu v něm byl permanentní smutek, že jen málokdo chápe, co on rozdává, a ještě méně těch, kteří porozuměli. Že si lidé berou jeho energii, zábavu a radost a přitom neví, co s tím darem mají dělat a o čem je.

Takže „mistře“ Sonny, znovu se přiznávám, že tě stále miluji a že mi chybíš.

„Dušičky“ na řece Oslavě, kousek od Tasova 1987

Místo konání: *Třebíčsko, současnost*

Tím, že jsem přestal létat, mám najednou víkendy volné. Jedním z důvodů, proč jsem tak miloval létání, byl bezprostřední kontakt s přírodou a světem kolem nás. Vynést 25 kg letecké výbavy na pořádný kopec, obvykle lesem kolem skal, a pak klouzat vzduchem případně ve společnosti ptáků, no nádhera. Abych vzniklé prázdno zaplnil, vyrážím na toulky po starých nalezištích šutrů. Procházím se tedy krajinou severovýchodně od Třebíče, kde jsou nádherné ametysty. Krajinou porostlou skupinami borovic, s ledovcovými jezírky i malými rybníčky, s roztroušenými syenitovými bludnými balvany. Touto krajinou jsem chodíval na procházky se Sonnym a partou kolem něj. Přímo neskutečně se kochám a vzpomínám. Moc mi Sonny chybí.

Místo konání: *vinárna U meče*

Mám tam sraz hned po práci s jedním spolužákem. Sedíme, popijíme vínko a u vedlejšího stolu se veselí Bolek, Arnošt Goldflam, pár dalších známých a nějaký bujarý vousatý mužik. Něco mezi podvyživeným Dědou Mrázem a Hemingwayem. Jeho plnovous je impozantní a nad ním jsou jiskřivé oči, kterým nic neunikne. Někdo z nich na mě volá: „Hele, pod' k nám.“ Najednou se svět začne točit proti směru hodinových ručiček, jak ho vousáč jménem Sonny diriguje.

Místo konání: *vinárna U meče*

Na můj dotaz, co je s jedním známým, který býval našim častým společníkem u vínka, mi Sonny říká. „S tím se už nestýkám. To je děsný blb. Já to věděl, že je blb, ale že je tak kolosálních rozměrů, jsem netušil. Hanka Hegerová měla tady v Brně koncert a pak jsme zašli na skleničku. Už jsme se dlouho neviděli, tak jsme jich dali víc, a protože jsem na to neměl, tak to zatáhla. A teď ten idiot chodí po Brně a vykládá, že si mě Hegerka platí.“ To se ho neskutečně dotklo. Nikdy neměl moc peněz a hodně si půjčoval. Když měl trochu peněz, tak na své známé volal: „Hele, pocem. Nedlužím ti něco?“ Měl v sobě zakódováno, že nikdy nikomu nesmí nic zůstat dlužen. I když se nejednalo o peníze; nebo to především.

U Tišnovského nádraží 1992

Místo konání: *vinárna U meče*

Před pár dny se chrástilo po ulicích klíči, na náměstí Svobody se konají mítinky, vedle v radničním průjezdu sídlí nějaký štáb. Popijíme červené víno a vášnivě diskutujeme o současné politické situaci. Padají různá jména. Najednou doposud tichý a nezvykle zamklý Sonny ožije a zvedne hlavu od cigarety: „No jo, pan Havel a jeho pojízdný cirkus.“ Pak se rozhorleně rozhovoří. „Pár kluků z divadla mi říkalo, že se mám přidat. Tak jsem zašel na štáb a první, na koho tam narazím, je jeden debil, který mě ještě nedávno školil, jak má vypadat správné umění. S takovými hajzly nechci nic mít společného.“

Místo konání: *Bezručova*

Je Mikuláš a pojídáme Mikulášskou husu. Tato tradice sahá do dob, kdy Sonny někde (v hospodě) narazil na nějaké cizince a vykládal jim, jak je u nás národní zvyk jíst na Mikuláše husu. Pak se šlo k němu, kde samozřejmě nic k jídlu nebylo, tak zorganizoval bramboráky a cizincům vysvětlil, že tohle je právě ta naše Mikulášská husa. Od té doby pořádáme na Mikuláše žranici, ale nikdy to nesmí být husa. V pracovně je v okně podsvětlený, na skle malovaný obraz, s barevným ochlupeným kosočtvercem. Sedíme pod ním a zálibně si ho prohlížím. Sonny to uvidí a povídá mi: „Světlu vládnou kosočtverce. A když jsou to chlapi, tak jsou to pořádné píce.“

Místo konání: *vinárna U meče*

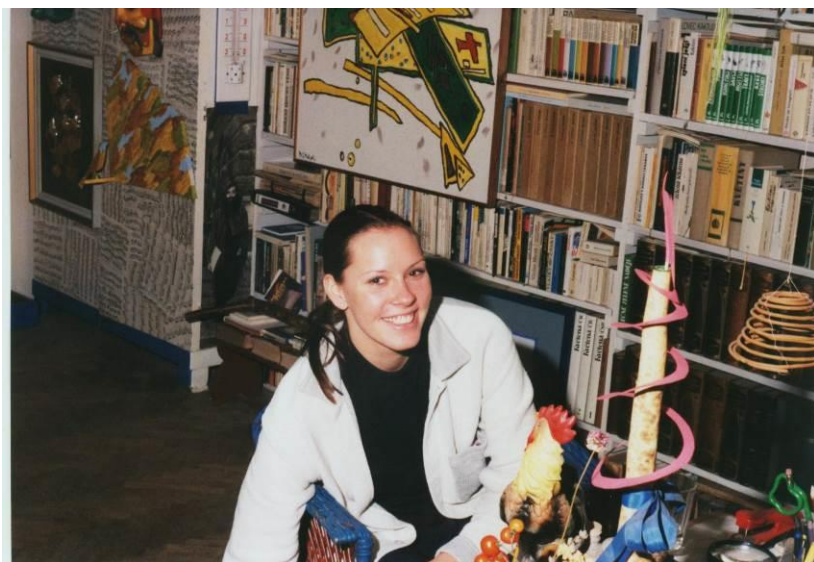
Někdo něco oslavoval. Najednou se Sonny zvedne od stolu a pohovoří s číšníkem. Ten za chvíli přichází s chromovaným táčem, na kterém stojí pyramida na sebe naskládaných šampaňských sklenic. Do té horní číšník začal lít šampaňo, a to postupně stéká do těch nižších, jako v kaskádě. Když je láhev rozlita, Sonny se uchopí horní skleničky, podává ji Jarce a říká: „Tak přátelé, jako carští důstojníci, jako carští důstojníci.“ Obličej mu září spokojeností. Ne nad tím, že pijeme šampus, s alkoholem jsme denní přátelé, ale proto, že se mu podařilo nás potěšit.

Místo konání: *Bezručova*

Je konec léta, sedíme na balkóně a v poklidu necháváme plynout čas. V rohu se zvolna otáčí anemometr udělaný z naběraček. Někdy večer by měla přijít Lenka a pak asi (s největší pravděpodobností) půjdeme ke Kubovi. Ale zatím si zvolna popijíme vínko, prokládáme to konvičkami čaje, pokoujeme. Schyluje se k večeru a do dvora vletí hejno řvoucích rorýsů. Zálibně je pozorujeme, jak dělají nálety. Opětovně slyším známý komentář. „Rorýsy mám nejraději. Ti totiž souloží za letu.“ Pokyvuji hlavou, protože je mám také strašně rád. S šerem přilétává velký netopýr. „Á, už je tady Exupéry, to bude nejvyšší čas, abychom se přesunuli. Ten je jak hodinky. Kvůli jeho letovému stylu jsem si ho pokřtil na Exupéryho,“ dodává Sonny. Měl jsem ho rád i pro jeho umění personifikace. On si nemusel nic vymýšlet, prostě to z něj tryskalo.

Místo konání: *Bezručova ulice*

Tentokrát jdu k Sonnymu od Ronda. Na ulici potkávám Lenku. „Ahoj, je Sonny doma?“ ptám se. „Jo je. Já ho snad jednou zabiju. Já kráva blbá mu donesu snídani, aby ten můj chudáček netrpěl hladem, a on tam má v posteli ženskou. Tak jsem ji vzala za flígr a vyhodila ven.“ O pár minut později jsem u něj bytě. Sonny tam pobíhá a vyvíjí jakousi činnost. „Člověče, malér, malér. Lenka mě tu nachytala s babou v posteli. Tak aspoň musím uklidit.“ Nebyl to první, ani poslední případ. Ženy byly jednou z jeho mnoha slabostí. A všem svým slabostem propadal s temperamentem a uměl si je vychutnat.

Sonnyho obývánk na Bezručově ulici

Místo konání: *benzínka u Devíti křížů*

Někdo dostal nápad, že pojedeme do Prahy se dorazit, protože tam mají otevřeno celou noc. Jedeme něčí škodovkou a po cestě zjišťujeme, že nikdo už nemá prachy a benzín dochází. Pumpař to komentuje: „Že mi sem jezdí Němci a u tankování kouří, na to jsem si zvykl. Občas se stane, že sem někdo najede v protisměru, jako vy. Ale aby k tomu všemu si někdo natankoval litr benzínu, to jsem ještě nezažil.“ Kolem Sonnyho se vždy vytvářel jakýsi vír naprosto neskutečných a nepravděpodobných událostí, které oscilovaly mezi absurdním divadlem a dadaismem. Jako by on sám byl nějakým katalyzátorem příhod a rozmanitostí života.